

WayScience

A hand holding a magnifying glass over a globe, symbolizing scientific research. The background is a bokeh of warm, golden lights.

15th International Scientific
and Practical Internet Conference

«Modern Movement of Science»
ISBN 978-617-8293-09-3

Editorial board of International Electronic Scientific and Practical Journal «WayScience»
(ISSN 2664-4819 (Online))

The editorial board of the Journal is not responsible for the content of the papers and may not share the author's opinion.

Modern Movement of Science: Proceedings of the 15th International Scientific and Practical Internet Conference, October 19-20, 2023. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine, 626 p.

ISBN 978-617-8293-09-3

15th International Scientific and Practical Internet Conference "Modern Movement of Science" devoted to the main mission of the International Electronic Scientific and Practical Journal "WayScience" - to pave the way for development of modern science from idea to result.

Topics cover all sections of the International Electronic Scientific and Practical Journal "WayScience", namely:

- public administration sciences;
- philosophical sciences;
- economic sciences;
- historical sciences;
- legal sciences;
- agricultural sciences;
- geographic sciences;
- pedagogical sciences;
- psychological sciences;
- sociological sciences;
- political sciences;
- philological sciences;
- technical sciences;
- medical sciences;
- chemical sciences;
- biological sciences;
- physical and mathematical sciences;
- other professional sciences.

Dnipro, Ukraine – 2023

МЕДІАЦІЯ ЧИ ТРАДИЦІЙНІСТЬ СУДОВОГО ФОРМАТУ В УКРАЇНІ?

Шевчук Л.В.

кандидат юридичних наук, доцент
викладач кафедри цивільного права і процесу
ЗВО «Університету Короля Данила»
місто Івано-Франківськ

Москалик Т.М.

студент-магістр
ЗВО «Університету Короля Данила»
місто Івано-Франківськ

Для пересічного українця як відомо, основним донором захисту його прав та інтересів в більшості випадків життя являється звичайно суд. І це свого роду ніщо інше як аксіома, фундамент на якому ґрунтується вирішення чи захист його інтересів, за межами якого громадянин не бачить іншого шляху врегулювання конфліктних ситуацій, спірних моментів, які в тій чи іншій мірі торкаються його сторони. В силу свого небажання затягувати час на проведення переговорів, зустрічей для мирного з'ясування відносин, ми спішимо в суд. Громадянам потрібно своє, при чому вже і все.

Зрозумілим є те, що тут чогось дивного нічого немає. Адже, свідомо вироблена десятиліттями єдина судова формалізована система із своїми чіткими рамками, викорінила в нас будь-який інший альтернативний підхід щодо вноормування двосторонніх відносин, і саме під дією сумнівів того, що наші інтереси можна вирішити іншим шляхом[1].

Для того щоб запобігти чи зменшити градус ненависті, гарячкуватості і дещо відійти від вже традиційного, рамкового шляху судової тяганини, яка в кінцевому результаті дистанціює мирні відносини, нам все ж таки належить вкорінювати альтернативність у вирішенні спорів.

Цією альтернативністю покликана бути медіація. В силу того, що Україна все ж таки тяжіє до європейських цінностей, і ми дійсно покроково опановуємо фундаментальні риси західного світу, а відповідно для нас не є якоюсь новизною, чи відкриттям альтернативних шляхів вирішення спорів, власне одним з яких є медіація. Інша річ, чи ми дійсно ментально, внутрішньо готові до таких запропонованих шляхів.

Не дивлячись на те, що методи медіації в Україні існують вже понад 30 років, але сама норма, закон про медіацію увійшов в правове поле України тільки в 2021 році. [2]. В чому ж його переваги над судовим процесом, для чого потрібно цей один із шляхів досудового врегулювання.

Одним із головних чинників процесу медіації це власне є психологічний аспект який заставляє усвідомити, що без добровільності жодного примирення не буде. Це є відправна до певних кроків примирення, чого в суді ми не побачимо.

Закон України про медіацію акцентує увагу на п'яти принципах, які є стержнем без якого не може бути медіації. Це зокрема принцип вже згадуваний вище добровільності, конфіденційності, нейтральності, незалежності та неупередженості медіатора, самовизначення та рівності прав сторін медіації [3]. Тобто ми бачимо функціонально важливі складові для справедливого проходження самого процесу медіації.

Процес медіації є безрамковий на відміну від суду. Якщо в суді справа розглядається в межах позовних вимог то медіація є розширена, безрамкова. В ній враховуються всі реальні інтереси і потреби сторін.

Також, сторони в будь-який час можуть вийти із процесу медіації, адже це їх добровільність. Натомість, в суді є чітка послідовність закону.

Немаловажним також є конфіденційність процесу, всіх її складових. В суді відкритий процес, також може бути проінформованість широкому колу осіб[4].

По питанню тривалості в суді справа може розглядатись роками в медіації місяць півтора, в залежності від заінтересованості сторін.

Цікавим є факт виконання рішень. В суді ми бачимо примусове виконання рішень, в медіації добровільне, сторони знаходять консенсус у його виконанні.

Щодо вартості розгляду справи в суді досить високі судові витрати, де залучаються адвокати, експерти і т.д. В медіації досить нижчий поріг оплати.

І власне щодо самого винесення рішень, його результату. В суді переважно ми спостерігаємо переможця і переможеного, є високий відсоток незадоволеністю прийнятим рішенням. В медіації є два переможця.

Підсумовуючи вище вказане, можемо акцентувати увагу на тому, що такий альтернативний шлях врегулювання спору, як медіація, є більш гуманним кроком за всіма його запропонованими позиціями. І саме головне, сторони в кінцевому результаті не втрачають інтерес один до одного, як в плані професійної складової де зберігається атмосфера взаємної поваги так і особистих відносинах.

Список літератури:

1. Медіація в нотаріальній діяльності.

URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/19886857.pdf>

2. Медіація в Україні. Правове регулювання.

URL: <https://www.mediation-help.com/about-mediation/ukraine/>

3. Закон України про медіацію від 16.11.2021

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>

4. Медіація та суд.

URL: <http://namu.com.ua/ua/info/mediation/MediationAndCourt/>